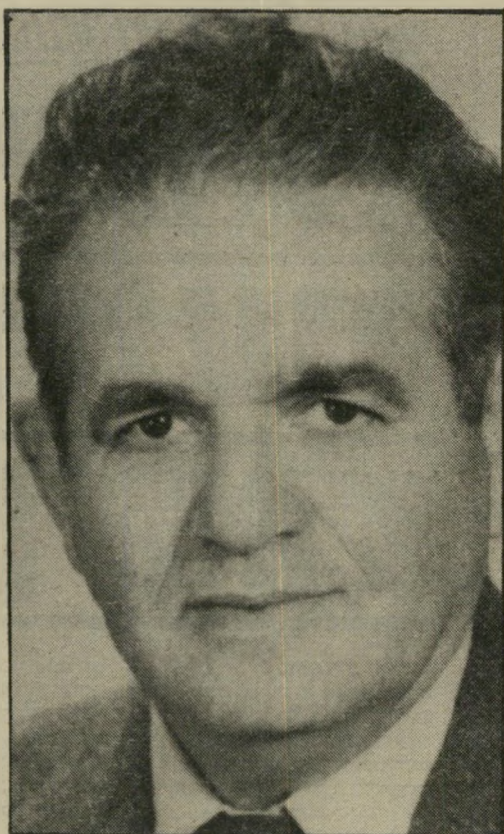

אמנון אלפר:

„אסף חפץ ישלם את הקנס כמו טאטלה!“

איזי דורון:

„איטליה מעולם לא זכתה בתודה הראויה!“

מזל קיסר:

„הלב הרחמן שלנו דופק אותנו כל הזמן!“

בחודש הבא יוגש לנשיא איטליה אלבוס-תודה מיוחד במינו. האלבוס יכיל אלף שמות של יהודים יוצאי יוגוסלביה, החיים היום במקומות רבים בעולם. והמודים לעם האיטלקי על הצלתם, בימי מלחמת-העולם השנייה, במלאת 40 שנה לסיומה.

שני מארגני מיבצע-התודה לעם האיטלקי הם ד"ר ברנרדו גרוסר ואיזי דורון, שניהם מירושלים. שאלתי את איזי דורון מדוע הם חיכו עם התודה 40 שנה.

אנחנו מודים לאיטלקים כל בוקר כבר 40 שנה. את האלבוס החלטנו להוציא כבר לפני שנים אחדות, אבל זה לא היה מיבצע קל.

בזמן המלחמה הצילו האיטלקים 7,000 יהודים יוגוסלוביים, שאחרי המלחמה התפזרו בעולם, וחלקם הגדול נפטר במשך הזמן. שלחנו מיכתבים לכולם וקיבלנו תשובות מ-1,000 איש.

● איך ניצלתם?

כאן החלק המעניין. זה שהעם האיטלקי הוא עם נפלא, ושאישים פרטיים סיכנו את חייהם למעננו — זה ידוע, ועשו את זה אנשים טובים בכל רחבי אירופה. אבל מה שלא כליכך ידוע זה שהמישטר של מוסוליני סיפק דירות ל-7,000 פליטים יהודים מיוגוסלביה ותמך בהם כספית. זה היה הרבר הלא רגיל.

המישטר הפאשיסטי של איטליה, וכמובן העם האיטלקי, לא הכיר את המושג אנטי-שמיות.

דובר נוסף, פאשר פלשו הגרמנים לאיטליה בספטמבר 1943, סיפקו לנו השילטונות, לכל 7,000 האנשים, תעודות-זהות מזוייפות, ואיתן המשכנו להסתובב בתוך איטליה הכבושה. תמיד מדברים על ההולנדים שעזרו ועל הדנים שעזרו, אבל איטליה מעולם לא זכתה להכרת התודה כפי שהיא ראויה לה.

● מדוע, לדעתך?

כי קשה להגיד מילה טובה על מדינה פאשיסטית. אגב, רק בשלוש ארצות פאשיסטיות, איטליה, ספרד ובולגריה, לא הוסגר אף יהודי, עד שהגרמנים תפסו אותם בעצמם. כשמדברים על איטליה, מייד חושבים על מוסוליני, לא כולם זוכרים מאין הגיע הנשק ומאין הגיעה עליה ב'.

● אני מבינה שבהבאת הספר הזה לנשיא איטליה אתם רוצים לפרוע את החוב.

אחרי שנגיש את הספר, נרגיש כי פירענו חלקיק אחוז מהחוב, שלעולם לא נוכל להחזיר במלואו לעם הנפלא הזה.

עיסקת החבילה נחתמה. רשימות המחירים מורסמו וחולקו לציבור. לא ראיתי אף אשה אחת בסופרמרקט שמסתובבת עם הרשימה ובודקת מחירים. שאלתי את מזל קיסר, אשת מזכיר ההסתדרות, אם היא עושה זאת.

אגיד לך את האמת, אני במיטה עם שפעת כבר 10 ימים. כינתיים בתי עושה עבורי את הקניות, ולא ראיתי שהיא יוצאת עם רשימת המחירים. את יודעת איך זה, הצעירים.

● ובשבוע הבא, כשתבריאי ותצאי לקניות, תקחי את הרשימה ותשווי מחירים?

אייאפשר להסתובב עם ארבעה דפים בסופרמרקט, וכל רגע לחפש מחיר של דבר מסויים בין 400 השורות. מצד שני, הרי אני לא קונה כל יום הכל. יש איזה 20 פריטים שקונים יום-יום: חלב, לחם, לבן, גבינה וכו'. את המחירים אפשר ללמוד בעליפה. המחיר יישאר אותו הדבר שלושה חודשים, ולא כמו קודם. שכל יומיים היה מחיר חדש ואף אחד לא ידע כמה עולה מה.

● יש לך איזה מקום שאת קונה בו באוסן קבוע? כן, כמובן.

● אם תגלי סיתאום שהאישי, שאת קונה אצלו כבר שנים, העלה מחיר של מיצרך מסויים, תתלונני עליו?

הלשנות זה דבר זר לי מאוד, ולא נוח לי עם זה. אבל אם הוא יעלה מחירים באופן משמעותי, אסור לסלוח ולוותר, כי ככה כל העיסקה תלך — ואנחנו נלך יחד איתה.

בכלל, הלב הרחמן שלנו דופק אותנו כל הזמן, וצריך להפסיק עם זה.

אני, באופן אישי, הייתי לכל אורך הדרך מהצד של אסף חפץ. אבל כאשר קראתי ב-הארץ כי יש התרמה של אזרחים כדי לשלם את הקנס של 50 אלף שקל. זה לא מצא חן בעיניי, שאלתי את ידידו של אסף חפץ ומי שהיה מראשי הוועד למענו, אמנון אלפר, אם מצבו של חפץ כליכך קשה שהוא לא יכול לשלם את הקנס בעצמו.

חס וחלילה, זה פשוט לא נכון מה שקראת בהארץ. היתה קרן בשם כתף לאסף חפץ. שפעלה עד פסקי-הדין. הכסף נאסף עבור עצומות, עלונים וכיוצא בזה. כרגע שניתן גזר-הדין, הודענו רישמית שכל הכסף שנשאר בקרן יחולק בין אירגון נשות-השרותים ובין הקרן של אייבי נתן למען ילדי אתיופיה.

● ומה עם הקנס?

מה זאת אומרת? הקנס ירד ממשכורתו של אסף. הוא מכבד את פסקי-הדין ומכבד את גזר-הדין, והוא ישלם את הקנס מכספו הפרטי עד הגרוש האחרון, כמו טאטלה.

● זה מה שהוא אמר לך?

זה בדיוק מה שהוא אמר לי.

● בלומר, אין עוד איסוף כספים לטובת חפיץ?

כמובן שלא.